

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

ด้วยข้าพเจ้า นายธีระยุทธ ปัญญา ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัดสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรการใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน รุ่น ๒/๒๕๖๕ ในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๑ วัน ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการตรวจสอบดิน
๒. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตร

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

๒.๑ ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน

การวิเคราะห์ดินจัดเป็นภารกิจที่สำคัญของกรมพัฒนาที่ดินในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ได้แก่ เกษตรกร นักวิชาการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยมีทั้งการบริการวิเคราะห์ดินในห้องปฏิบัติการ การวิเคราะห์ดินเคลื่อนที่ และการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม ข้อมูลรายงานผลวิเคราะห์ดินที่ผู้รับบริการได้รับนั้น จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้ และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีความยั่งยืน

๒.๒ การเก็บตัวอย่างดิน น้ำ พืช ปุ๋ย และสิ่งปรับปรุงดิน

๒.๒.๑ การเก็บตัวอย่างดิน กรณีพืชไร่ จะสุ่มเก็บกระจายทั่วแปลงๆ ละ ๑๕-๒๐ จุด ความลึกประมาณ ๑๕ ซม. เพื่อให้ได้ ๑ ตัวอย่าง กรณีไม้ผล ไม้ยืนต้น สุ่มเก็บกระจาย ๔ จุด รอบบริเวณทรงพุ่ม แปลงละ ๖-๘ ต้น ลึกประมาณ ๑๕-๓๐ ซม. เพื่อให้ได้ ๑ ตัวอย่าง

๒.๒.๒ การเก็บตัวอย่างน้ำ มีวิธีการเก็บ ๓ แบบ ได้แก่

- ๑) การเก็บ ณ สถานที่และเวลาใดเวลาหนึ่ง
- ๒) เก็บ ณ จุดเดียวกันแต่ต่างเวลา เพื่อทราบค่าเฉลี่ยของความเข้มข้น
- ๓) เก็บ ณ จุดต่างกัน ในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

๒.๒.๓ การเก็บตัวอย่างพืช เก็บตัวอย่างเป็นระบบ เก็บจากบริเวณเล็กๆ ที่มีลักษณะขาดธาตุอาหารคล้ายคลึงกัน เก็บประมาณ ๓๐-๑๐๐ ใบต่อต้น หรือประมาณ ๓๐๐ กรัม น้ำหนักสด

๒.๒.๔ การเก็บตัวอย่างปุ๋ย ชนิดปุ๋ยหมัก โดยเก็บกระจายรายกองไม่น้อยกว่า ๑๐ จุด ปริมาณรวมไม่น้อยกว่า ๒๐ กก. หรือร้อยละ ๑ ของปริมาณปุ๋ยหมัก พูนเป็นรูปกรวย แบ่งเป็นสี่ส่วน นำส่วนตรงกันข้ามสองส่วนมารวมกัน พูนเป็นกรวยใหม่ และแบ่งเป็นอีกสี่ส่วน จากนั้นนำไปใส่ถุงพลาสติกส่งห้องปฏิบัติการ ส่วนปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลว คนปุ๋ยให้เข้ากัน แล้วเก็บใส่ภาชนะที่สะอาดและแห้ง ประมาณ ๑-๒ ลิตร ส่งห้องปฏิบัติการ

๒.๒.๕ การเก็บตัวอย่างสิ่งปรับปรุงดิน (ปุ๋ย) โดยการสุ่มตัวอย่างปุ๋ยปริมาณ ๑% ของจำนวนปุ๋ยทั้งหมด โดยใช้หลาวแทงข้างถุงปุ๋ยลึก ๓-๕ นิ้ว ให้ได้ประมาณ ๕ กก. เขียนรายละเอียด และ นำส่งห้องปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบคุณภาพปุ๋ย เพื่อการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด กรดจัด

๒.๓ ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม การแปลผลและรายงานผลการวิเคราะห์ดิน

การวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit) มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สะดวก รวดเร็ว สามารถนำผลวิเคราะห์ดินไปประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินได้ อุปกรณ์การเตรียมดิน ได้แก่ ตะแกรงร่อนดิน ผ้าใบสำหรับรองดิน ถาดรองดิน ตาชั่งทางการเกษตร ตะกร้าพลาสติก วิธีการเตรียมดิน หากดินที่เก็บมามีความชื้นให้นำไปผึ่งให้แห้งในที่ร่มที่มีอากาศ ถ่ายเทได้ สะดวก ห้ามนำตากแดด เมื่อดินแห้งให้นำมาบดหรือร่อนด้วยตะแกรงร่อนดิน และรองในถาดรอง นำดินที่ได้มาวิเคราะห์ โดยสามารถตรวจวิเคราะห์ค่าได้ดังนี้

๒.๓.๑ ชุดตรวจสอบความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (pH Test Kit) ๑ ชุด สามารถทดสอบได้ ๘๐-๑๐๐ ตัวอย่าง ทราบผลภายใน ๓ นาที

๒.๓.๒ ชุดตรวจสอบปริมาณธาตุอาหารหลักของพืช (NPK Test Kit) ๑ ชุด สามารถทดสอบได้ ๒๕-๓๐ ตัวอย่าง ทราบผลได้ใน ๓๐ นาที

๒.๓.๓ ชุดตรวจสอบค่าความเค็มของดิน (Saline Soil Test Kit) ๑ ชุด สามารถทดสอบได้ ๒๕-๓๐ ตัวอย่าง ทราบผลภายใน ๓๐ นาที

เมื่อเราทราบค่าผลการวิเคราะห์ดิน จะสามารถนำผลมาวิเคราะห์ในโปรแกรม เพื่อหาคำแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและชนิดพืชที่ปลูกได้ โดยสามารถใช้งานได้ผ่านเว็บไซต์ https://osd๑๐๑.ddd.go.th/osdlab/search_fertilizer.php

๒.๔ ช่องทางการบริการวิเคราะห์ดิน

๒.๔.๑ สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

๒.๔.๒ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒

๒.๔.๓ สถานีพัฒนาที่ดิน ๗๗ จังหวัด

๒.๔.๔ หมอดินอาสาทั่วประเทศ

๒.๔.๕ ยื่นผ่านเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน <https://osd๑๐๑.ddd.go.th/osdlab/>

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดิน

๒. พัฒนาความเข้าใจด้านการสำรวจและจำแนกดิน

๓. พัฒนาความเข้าใจด้านการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ย

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

๑. นำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เจ้าหน้าที่หมอดินอาสา เกษตรกร เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตร

๒. แนะนำการใช้งานชุดตรวจสอบดิน และผลวิเคราะห์ดิน เพื่อนำไปวิเคราะห์การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ เพื่อการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับพืช ให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้
ในการปฏิบัติงาน

-

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และ
ทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่

-

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(นายธีระยุทธ...ปัญญา)
ผู้เข้ารับการพัฒนาความรู้